

EDUPRINT • PROJEKT EDUKACYJNY

Czego uczą nas zwierzęta?

Scenariusze zajęć dla klasy 2 i 3

Spis treści

1. Wataha, czyli siła zespołu – czego uczą nas wilki?
2. Serce słonia – o potędze empatii i pamiętaniu o innych
3. Inżynier Bóbr – o wytrwałości i wielkich planach
4. Tkacze marzeń – czego uczy nas pająk?
5. Mała Mrówka, wielka sprawa – o organizacji i odpowiedzialności
6. Odważny Miodożer – o pewności siebie i granicach
7. Żyrafa patrzy wyżej – o dobrej komunikacji
8. Wierny Pies – o wdzięczności i lojalności
9. Kameleon – mistrz elastyczności i dopasowania
10. Sowa – mądrość ciszy i uważnego słuchania
11. Gepard – koncentracja na celu
12. Pingwin – siła wspólnoty i przetrwania
13. Delfin – radość i wzajemne wsparcie
14. Pszczoła – praca dla wspólnego dobra
15. Niedźwiedź – mądre dbanie o własne siły
16. Lew – odpowiedzialność lidera
17. Surykatka – uważność na grupę i wzajemna ochrona
18. Żółw – cierpliwa wytrwałość i własne tempo
19. Orzeł – dalekowzroczność i wyznaczanie celów
20. Motyl – akceptacja zmiany i rozwój
21. Łosoś – determinacja i dążenie pod prąd
22. Goryl – spokój siły i opiekuńczość
23. Lis – krytyczne myślenie i spryt
24. Wielbłąd – gospodarność i odporność
25. Ośmiornica – elastyczne rozwiązywanie problemów
26. Koń – budowanie zaufania i partnerstwa
27. Kruk – inteligencja i wykorzystywanie narzędzi
28. Łabędź – równowaga i dbanie o godność

- 29. Dziobak – akceptacja wyjątkowości
- 30. Wiewiórka – planowanie i przewidywanie
- 31. Kangur – zawsze do przodu
- 32. Papuga – kolorowa komunikacja
- 33. Świstak – wspólny dom i czujność
- + Wielki Finał – Strażnicy Zwierzęcej Mądrości

Mała Mrówka, wielka sprawa – o organizacji i odpowiedzialności

CELE (UCZEŃ)

- Uzasadnia, że nawet najmniejsze działanie jednej osoby wpływa na sukces całej grupy.
- Wskazuje role i obowiązki potrzebne do sprawnego wykonania wspólnego zadania i bierze na siebie jedną z nich.

1. Wstęp

Nauczyciel: „Dzisiaj spojrzymy pod nogi. Naszym nauczycielem będzie ktoś tak mały, że prawie go nie widać, a jednak potrafi zbudować miasto, które sięga głęboko pod ziemię. To mrówka! Mrówka nauczy nas, że nie trzeba być wielkim, by robić wielkie rzeczy, i że każda pomoc, nawet najmniejsza, ma znaczenie”.

2. Ciekawostki

Nauczyciel: „Rozdam teraz cztery paski z ciekawostkami. Proszę, by wybrani uczniowie przeczytali, jak niesamowicie zorganizowane są mrówki”.

1. „Mrówka potrafi udźwignąć przedmiot, który jest 50 razy cięższy od niej! To tak, jakbyście Wy podnieśli małego słonia.”
2. „W mrowisku nie ma jednego szefa, który pilnuje każdego. Każda mrówka wie, co ma robić – jedna sprząta, druga karmi młode, a trzecia szuka jedzenia.”
3. „Mrówki rozmawiają ze sobą za pomocą zapachów i dotyku czułków. Dzięki temu błyskawicznie przekazują sobie informacje: »Znalazłam jedzenie!«.”
4. „Kiedy mrówka znajdzie zbyt ciężki patyk, nie zostawia go. Czeką na pomoc innych i razem niosą go do celu.”

3. Opowiadanie: „Klasowy kiermasz”

Nauczyciel: „Posłuchajcie historii o dniu, w którym pyszne ciasta o mały nie wylądowały na podłodze przez brak organizacji. Skupcie się, bo to opowieść o tym, jak mała zmiana myślenia potrafi uratować wielkie wydarzenie”.

„To miał być wyczekiwany kiermasz słodkości klasy 3b. Za pieniądze zebrane ze sprzedaży uczniowie mieli pójść do kina. Rodzice upiekli góry pyszności: serniki z rodzynkami, czekoladowe muffinki i kruche ciasteczka z dżemem. Zapach

cynamonu unosił się po całej szkole. Jednak gdy tylko ustawiono stoły na korytarzu, radosne oczekiwanie zamieniło się w prawdziwą burzę.

Nikt nie wiedział, kto ma co robić. Zrobił się straszny bałagan. Ania chwyciła stos papierowych torebek i krzyczała, że tylko ona będzie pakować ciasta, odpychając każdego, kto podszedł do stołu. W tym samym czasie Krzyś próbował wyrwać jej kasetkę na pieniądze.

— Ja będę sprzedawcą! Ja najlepiej liczę! — wołał, niemal przewracając krzesło.

W tym całym zamieszaniu nikt nie zauważył, że taca z najpiękniejszymi babeczkami z kremem niebezpiecznie zsunęła się na sam brzeg obrusu. Jeszcze jeden ruch i wszystko wylądowałoby na podłodze.

Dzieci przekrzykiwały się, klienci z innych klas stali zdezorientowani, a chaos rósł z każdą sekundą. Wtedy pani spojrzała na to pobojowisko, klasnęła w dłonie i powiedziała spokojnym, ale stanowczym głosem:

— Kochani, stop! Spójrzcie na siebie. Prawdziwe mrowisko by się zawaliło przy takim bałaganie! Mrówki budują ogromne kopce, bo każda z nich wie dokładnie, za co odpowiada. Jedna pilnuje wejścia, druga sprząta, a trzecia przynosi jedzenie. A Wy? Próbujecie wszyscy naraz nieść ten sam patyk i tylko się o niego potykacie. Musimy stać się mrówkami, jeśli chcemy, by ten kiermasz się udał.

W sali zapadła cisza. Ania przestała szarpać torebki, a Krzyś puścił kasetkę. Spojrzeli na tacę z babeczkami, która drżała na krawędzi stołu, i zrozumieli, że ich kłótnia o to, kto jest ważniejszy, może zniszczyć pracę całej klasy – a wtedy nici z wyjścia do kina...”

Nauczyciel (dyskusja):

- „Dlaczego na początku kiermaszu powstał taki chaos, mimo że wszyscy chcieli dobrze?”
- „Co czuli Ania i Krzyś, gdy próbowali robić wszystko po swojemu, nie patrząc na innych?”
- „Czego uczy nas mrówka w takiej sytuacji? Czy jeden »silny lider« wystarczy, by mrowisko przetrwało?”
- „Jakie konkretne zadania (»mrówcze role«) powinna teraz przydzielić pani, aby kiermasz ruszył bezpiecznie? (np. pakowacz, skarbnik, osoba od porządku, zapraszający gości)”
- „Dokończcie historię: Jak dzieci podzieliły się pracą? Kto uratował babeczki i jak poculi się uczniowie klasy 3b, gdy sprzedali ostatni kawałek ciasta?”

4. Zadania praktyczne

ZADANIE A

Nauczyciel: „Stańcie teraz w dwóch rzędach, jeden za drugim. Wyobraźcie sobie, że jesteśmy linią transportową w mrowisku.

Zanim zaczniemy, każdy rząd ustala jedną rzecz: kto daje sygnał do startu i kto liczy na głos sekundy. W mrowisku każdy zna swoją rolę!

Mam tu delikatne »jajko mrówek« – papierową kulkę. Waszym zadaniem jest przekazać ją z samego końca na początek rzędu, używając tylko jednej ręki i podając ją nad ramieniem. Nie możecie się odwracać – musicie wyczuć, kiedy kolega z tyłu podaje Wam ładunek. Jeśli jajko upadnie, całe mrowisko zaczyna od nowa.

Pamiętajcie: każdy z Was jest tak samo ważnym ogniwem!”.

ZADANIE B

Nauczyciel: „Mrówki to jedni z największych siłaczy na świecie – potrafią udźwignąć przedmiot, który jest 50 razy cięższy od nich! Jak one to robią? Kiedy mrówka znajdzie zbyt ciężki patyk, nie zostawia go, tylko czeka na pomoc innych i razem niosą go do celu.

Teraz Wy zamienicie się w taką mrówczą parę. Stańcie naprzeciwko siebie i oprzyjcie kredkę na czubkach swoich palców wskazujących – każdy z jednej strony. Waszym zadaniem jest wspólnie opuścić kredkę aż na podłogę i położyć ją tam, ani razu jej nie upuszczając. Przez cały czas kredka musi dotykać palca każdego z Was.

Jeśli komuś palec ucieknie lub kredka upadnie – mrowisko próbuje jeszcze raz! Pamiętajcie: nie trzeba być wielkim, by robić wielkie rzeczy, ale trzeba być odpowiedzialnym za to, co robimy wspólnie”.

ZADANIE C

Nauczyciel: „Usiądźmy w kręgu. Mrówki robią wielkie rzeczy dzięki tysiącom małych kroków. Poproszę, aby każdy z Was dokończył teraz zdanie: »Mogę codziennie robić jedną małą rzecz dla klasy, jaką jest...«. Kto ma pomysł jako pierwszy?”.

5. Podsumowanie i praca w zeszycie

Nauczyciel: „Mrówka pokazała nam, że siła tkwi w porządku i w tym, że każdy ma swoją ważną rolę”.

NOTATKA: Od mrówki uczę się, że moje małe działania budują wielki sukces klasy. Każde zadanie, które wykonuję sumiennie, jest ważne dla mojego »mrowiska«.

KARTA: *Mrówka - każde zadanie wykonuję sumiennie*

PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ

- karta „Mrówka - każde zadanie...” dla każdego ucznia
- notatka do wklejenia lub przepisania do zeszytu
- dwie papierowe kulki – po jednej dla każdego rzędu (ZADANIE A)
- jedna kredka dla każdej pary uczniów (ZADANIE B)

DLA UCZNIÓW: Wklejcie mrówkę do zeszytu i pokolorujcie ją. Następnie zapiszcie lub wklejcie notatkę z najważniejszą lekcją z dzisiejszych zajęć.